

Undinėle

Iliustravo Aspasia Xydea



Tekstai: <https://www.paidika-paramythia.gr/>

Vertimas: Mišel Zaslavskaitė (Aktyvus jaunimas)
Iliustracija - redagavimas: Aspasia Xydea (Fairy Tale Museum)

©AR4Youth, 2022



Šiam turiniui taikoma [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) licencija. Tai reiškia, kad pakartotinis naudojimas leidžiamas, jei tinkamai nurodomas autorius ir pakeitimai.

Apie AR4Youth

Jaunų žmonių mokymas naudotis papildytosios realybės (AR) autorių kūrinių, pristatant nematerialių kultūros vertybių naudojimo atvejus ([AR4Youth](#)) yra Europos Sąjungos programos „Erasmus+“ finansuojamas projektas, kurį koordinuoja Socialinių ir Edukacinių mokslų tyrimų ir inovacijų centras ([RISC](#)) bendradarbiaujantis su organizacijomis iš Nyderlandų ([ATERMON](#)), Kipro ([Fairy Tale Museum](#)), Lietuvos ([Active Youth](#)), Graikijos ([AKNOW](#)) ir Estijos ([Eesti People to People](#)).

„AR4Youth“ pagrindinis tikslas – mokyti jaunas žmones, kaip sukurti, projektuoti ir įgyvendinti papildytosios realybės (AR) projektą, skirtą knygoms, vadovams ar žinyms skaitmenizuoti ir papildyti. Be to, pripažįstant būtinybę išsaugoti kultūros paveldą, kuris yra mūsų vertybių, įsitikinimų ir siekių pagrindas, ir atsižvelgiant į Darnaus vystymosi tikslų (Sustainable Development Goals) 11.4 punktą „didinti pastangas apsaugoti ir išsaugoti pasaulio kultūros ir gamtos paveldą“. Projekte kaip pavyzdžiai bus naudojamos graikų, lietuvių ir estų pasakos, mitai ir legendos, kurios bus paverstos skaitmeniniais AR tekstais ir saugomos projekto Kultūros skaitmeninėje bibliotekoje.

Įgyvendinant aukščiau paminėtą sritį, projekte bus siekiama įgyvendinti šiuos tikslus:

- Pagerinti jaunų žmonių pažangius skaitmeninius įgūdžius (t. y. naudojimąsi AR technologijomis), ypatingą dėmesį skiriant nedirbančiam ir nesimokančiam jaunimui (angl. Not in Education, Employment or Training);
- Suteikti jauniems žmonėms konkurencingą kvalifikaciją, kad jie galėtų lengviau patekti į darbo rinką arba kurti savo verslumo ateitį;
- Didinti jaunimo žinias apie šalių-partnerių kultūros paveldo aspektus;
- Supažindinti jaunuolius su kultūros paveldo, ypač tradicinių pasakų, mitų ir legendų, išsaugojimo svarba naudojant skaitmenizaciją;
- Didinti darbo su jaunimu kokybę ir inovacijas, rengiant pažangius skaitmeninius mokymus.

Daugiau informacijos apie projektą ir jo veiklą galima rasti projekto interneto svetainėje <https://www.ar4youth.eu/>, aip pat „Facebook“ paskyroje (@AR4Youth).

Finansuojama Europos Sąjungos lėšomis. Tačiau išreiškiamas požiūris ar nuomonė yra tik autoriaus (-ių) ir nebūtinai atspindi Europos Sąjungos ar Europos švietimo ir kultūros vykdomosios įstaigos (EACEA) požiūrį ar nuomonę. Nei Europos Sąjunga, nei EACEA negali būti laikoma už juos atsakinga.

K

artą, pačioje jūros gilumoje, kur vanduo yra mėlynas ir skaidrus kaip kristalas, kur joks garsas nepasiekia paviršiaus, gyveno Jūrų karalius su savo undinėlėmis. Jo karalystė buvo pilna keistų gėlių ir augalų, o tarp jų plaukiojo visokių rūšių žuvis, mažos ir didelės kaip paukščiai, kurie skraido žemėje tarp medžių.

Giliausiame jūros dugno taške, daugiausia užėmė karaliaus pilis. Tai buvo graži vieta, su sienom iš koralų, brangakmenių ir kriauklių su perlais. Ten gyveno karalius su šešiomis dukromis, kurios irgi buvo undinėlės. Jų mama mirė prieš daug metų ir mažosios princesės buvo auginamos senelės, kuri labai didžiavosi savo anūkėmis. Todėl ji užsidėjo dvylika austrių ant savo uodegos, kad tik ji išsiskirtų.

Visos karaliaus dukros buvo labai gražios ir geros, bet jauniausioji buvo kerinti. Ji turėjo mielą veidelį, mėlynas akis ir švelnią odą, kuri buvo rausva kaip rožės žiedlapiai. Kaip ir visos undinėlės jūros dugne, ji neturėjo kojų, bet jos kūnas užsibaigė žuvis uodega.

Už pilies buvo gražus smėlio sodas, pripildytas gražiomis mėlynomis gėlėmis, vaisiais kurie spindėjo kaip auksas ir lapais, kurie nenustojo judėti. Smėlis irgi buvo mėlynas ir todėl galvodavai, kad mėlynas dangus buvo visur, tiek virš tavęs tiek po tavim, nors ir esi jūros gilumoje. Ten žaidė šešios mažos undinėlės, kiekviena su savo žaislu.

Jauniausioji princesė buvo smalsus vaikas, tyli ir atsargi. Kai jos seserys džiaugdavosi tuo ką rasdavo tarp nuolaužų, undinėlė buvo susirūpinusi savo raudonomis gėlėmis, kurias ji pasodino ir marmurine skulptūra, kurią jos tėvas buvo radęs. Statula vaizdavo gražų berniuką ir mažoji undinėlė jį mylėjo. Mažoji undinėlė labiausiai mėgo klausytis pasakojimų apie tai kas vyksta virš jūros. Ji nuolat prašydavo savo senelės papasakoti jai apie tai ką ji žinojo apie laivus ir miestus, žmones ir gyvūnus. Vieną dieną mažoji undinėlė paklausė senelės:



-Kada mes išlipsim į jūros paviršių pasigrožėti krantu?

-Kai tau bus 15 metų, atsakė ji.

Tai būdavo įprasta. Kiekviena princesė sulaukusi 15 metų, gali laisvai pakilti į jūros paviršių. Ir kai nusileidavo atgal, turėdavo šimtus dalykų ką papasakoti kitom seserim. Undinėlės klausėsi apie saulės išdžiovintą smėlį, miesto šviesas, žvaigždes žybsinčias danguje ir varpelių garsus.

Metai greitai bėgo ir penkios iš šešių seserų jau buvo laisvos eiti kur tik nori, tačiau nesidomėjo žmonių pasauliu. Jos sakė, kad jūros gelmė buvo gražesnė ir jos jautėsi labiau namie. Bet mažoji undinėlė buvo nekantri ir negalėjo sulaukti savo eilės.

Vieną dieną undinėlė iškilo į vandens paviršių. Jūra buvo audringa nuo stipraus vėjo. Undinėlė pamatė, kaip stiprios bangos trankosi į maištingą laivą.

Didelės bangos trenkėsi su jėga į laivą išmetė vyrą į jūrą. Staiga undinėlė išgirdo jauną vyrą šaukiantį pagalbos ir skęstantį į jūros dugną. Net nepagalvojusi ji nuplaukė prie jo ir ištraukė jį iš jūros dugno į paviršių.

-Vyras apalpo. Aš ištrauksiu jį į krantą, pagalvojo undinėlė. Kai ištraukė jį į krantą, undinėlė pasiliko su juo visą naktį kol jis atgavo sąmonę. Kai pakilo saulė, undinėlė pamatė merginą vaikščiojančią ant kranto ir pasislėpė už akmenų. Mergaitė rado vyrą ant kranto ir pašaukė pagalbos. Vyras atmerkė akis ir nusišypsojo merginai, kuri buvo labai graži.

-Mūsų princas yra išgelbėtas! Sušuko žmonės susirinkę aplink. Jie padėjo jam atsistoti ir palydėjo jį iki rūmų.



Undinėlė ilgą laiką stebėjo laimingus žmones, kurie surado savo princą. Bet ji buvo labai liūdna, nes ji negalėjo pasakyti princui, kad ji jį išgelbėjo. Tad ji sugrižo į jūros dugną ir surado savo seseris.

-Ką tu matei pakilusi į paviršių? Paklausė seserys. Bet ji nieko neatsakė. Ji buvo tokia liūdna, kad nenorėjo valgyti ar kalbėti su kažkuo. Ji nustojo rūpintis sodo gėlėmis su savo seserimis. Ji daug valandų sėdėdavo ir žiūrėdavo į skulptūrą, kurią tėtis rado jūros dugne. Statula jai priminė vyrą, kuri jį išgelbėjo ir negalėjo pamiršti. Undinėlė daug kartų pakildavo į paviršių sutemus, tačiau niekada nepamatė princo. Vieną dieną ji nutarė pasakyti sesei kas nutiko.

-Jei turėčiau kojas, ieškočiau princo ir pasilikčiau su juo amžinai, pasakė undinėlė.

Aštuonkojis išgirdo, ką kalbėjo undinėlė, ir ją pakalbino.

-Galbūt tavo noras išsipildys, jei nueisi pas raganą, kuri gyvena oloje, jūros dugne, - pasakė aštuonkojis.

Undinėlė perėjo tamsiais ir pavojingais jūros dugno takais ir pasiekė raganą.

- Jei nori turėti tokias kojas kaip sausumos princesės, turi man duoti ką nors brangaus, - pasakė jai ragana.

- Aš tau duosiu viską, ko tik panorėsi. Auksą, perlų ir koralų vėrinį, ryžtingai tarė undinėlė.

- Aš nenoriu tokių dovanų. Aš noriu tavo balso! pasakė ragana.

- Bet kaip be balso galėsiu kalbėtis su princu? paklausė mažoji undinėlė.

- Nereikia žodžių. Princas įsimylės tave dėl tavo grožio ir kerinčio šokio, atsakė ragana.

Undinėlė sutiko ir atidavė raganai savo balsą. Taigi ji nebegalėjo kalbėti.

- Išgerk šį eliksyrą, pasakė ragana, kuri dabar turėjo undinėlės balsą.



- Bet aš tave perspėju: Tu gausi kojas, bet su kiekvienu žingsniu jausi nepakeliamą skausmą. O jei princas tavęs neįsimylės ir ves kitą, tu nebegalėsi vėl tapti undinėle. Po vestuvių, jau kitą rytą, tavo kūnas visiems laikams taps jūros puta.

Mažoji undinėlė išgėrė stebuklingo eliksyro ir jos uodega virto kojomis. Tada ji nuplaukė į princo rūmus. Bet kai pradėjo vaikščioti sausuma, jai labai skaudėjo ir ji apalpo. Laimei, princas ją pamatė, nusivedė į rūmus, kur ją apriėngė ir prižiūrėjo. Rūmuose buvo rengiama puota ir mažoji undinėlė dabar buvo pakviesta.

- Koks tavo vardas? paklausė jos princas.
Bet mažoji undinėlė negalėjo atsakyti, nes nebeturėjo balso! Ji nusišypsojo jam ir atsistojė šokti. Kiekvieną žingsnį mažoji undinėlė žengdavo su dideliu skausmu, bet šoko taip gražiai, kad visi rūmuose ją žavėjosi.

- Tu man primeni mergaitę, kuri išgelbėjo mane jūroje. Ji graži kaip ir tu, pasakė jai princas. Jei galėčiau ją surasti, aš ją vesčiau.

Undinėlė norėjo jam sušukti, kad myli jį ir kad išgelbėjo jį jūroje. Bet ji neturėjo balso, todėl negalėjo nieko pasakyti. Po kelių dienų princo tėvas pranešė, kad nori apvedinti savo sūnų už draugo dukters. Kai princas sutiko princesę, jis prisiminė, ką matė atsibudęs sausumoje. Jis pagalvojo, kad ji jį išgelbėjo, ir nusprendė ją vesti.

Vestuvių dieną princas su nuotaka ir svečiais sėdo į laivą puotauti. Visi buvo laimingi, išskyrus mažąją undinėlę, kuri suprato, kad prarado savo meilę.



Vidurnaktį puota baigėsi ir visi nuėjo miegoti, išskyrus mažąją undinėlę, kuri laukė aušros ir raganos prakeiksmo išsipildymo. Staiga ji pamatė jūroje savo seseris su nukirptais plaukais.
-Nebeverk daugiau, mažoji sesute, jos pasakė jai. Mes atidavėme savo plaukus jūros raganai, kad ji tave vėl paverstų undinėle. Tau tereikia paimti šį peilį ir nužudyti princą prieš patekant saulei. Kitos išeities nėra.

Mažoji undinėlė nuėjo į kambarį, kuriame princas miegojo su nuotaka. Ji švelniai jį pabučiavo laikydama peilį jam prie širdies. Tačiau ji negalėjo jo nužudyti. Ji labai jį mylėjo. Taigi ji išmetė peilį ir nėrė į jūrą.

Ji ėmė jausti, kaip jos kūnas virsta baltomis spindinčiomis putomis. Staiga ji išgirdo dainuojančius balsus. Virš jos pasirodė oro figūros. Mažoji undinėlė pajuto, kad plūduriuoja.
- Kas atsitiko; Kas tu esi? neramiai paklausė ji.

- Mes esame oro dukros, atsakė jai figūros. Tu mylėjai žmogų ir darei viską, kad gyventumėte šalia jo. Tačiau tai, ko trokšti, labai sunku padaryti.

- Ką turėčiau daryti, kad galėčiau gyventi su juo? švelniai paklausė undinėlė.

- Vienintelė išeitis yra įgyti nemirtingą sielą kaip žmonės, atsakė jai oro moterys. Žmonių sielos pakyla į dangų, kai jų kūnai nustoja gyventi žemėje. Undinėlės gyvena daug metų, bet neturi nemirtingos sielos. Kai ateina diena, kai jos nustoja gyventi, jų kūnai virsta jūros putomis, kaip nutiko ir tau.

- Kaip galėčiau gauti nemirtingą sielą? vėl paklausė mažoji undinėlė.

- Undinėlės gali įgyti nemirtingą sielą, kai žmogus jas nuoširdžiai myli. Mes žinome, kad princas tave mylėjo, nors manė, kad moteris, kurią vedė, jį išgelbėjo. Jei jis būtų žinojęs, kad tu jį išgelbėjai, jis būtų vedęs tave. Tačiau žmonių pasaulyje ne viskas vyksta taip, kaip mes tikimės ar norime, sakė oro dukterys.



-Taigi aš negaliu gauti nemirtingos sielos? liūdnai paklausė mažoji undinėlė.

- Dabar tu tapsi tokia pat oro dukra kaip mes, nes padarei labai gerą meilės veiksmą, - atsakė jai jos. Tu nenužudei princo ir paaukojai savo gyvybę, kad jis galėtų gyventi.

- Vadinasi, aš turiu nemirtingą sielą? paklausė mažoji undinėlė.

- Dar ne, mūsų geroji sese, atsakė jai jie. Net oro dukterys neturi nemirtingos sielos. Tačiau jos gali ją įgyti, jei tris šimtus metų darys gerus darbus. Mes padėsime tau gauti nemirtingą sielą.

Mažoji undinėlė pakilo į debesis ir tapo oro dukra. Ji atsi-
grėžė į saulę ir iš jos akių tekėjo ašaros.

- Aš tikrai esu vėjo dukterė! susijaudinusi tarė ji. Kaip gražu matyti pasaulį iš viršaus!

Laive žmonės pabudo. Undinėlė pamatė, kad princas ir jo žmona jos ieško. Jie liūdnai žvelgė į jūros putas, tarsi žinodami, kad mažoji undinėlė nėrė į vandenį.

Nepastebėta ji priėjo prie jų ir atsisveikindama pabučiavo. Pradėdama kelionę į dangų, ji paskutiniį kartą pažvelgė į princą ir sušnabždėjo:

- Mes vėl susitiksime po trijų šimtų metų danguje.

- O gal ir anksčiau, sušnabždėjo vėjo dukra. Mes įeiname į žmonių namus nepastebėti. Ir kai randame gerą vaiką, kuris džiugina tėvus, mes taip pat su malonumu šypsomės. Su kiekviena šypsena iš tų trijų šimtų metų, kurių teks laukti, atimame ištisus metus. Bet kai pamatome neklaužadą vaiką, per skruostus riedančios ašaros ir dėl kiekvienos ašaros turime laukti dar vieną dieną...





Bendrai finansuoja
Europos Sąjunga